

Folketingets ombudsmand

Havmøllepark Vesterhav Syd

Vi er en gruppe af borgere, der føler at vi er blevet ofre for en proces fra statens side, som ikke er et demokrati og en retsstat værdigt. Hele processen har haft karakter af en skueproces, hvor de statslige myndigheder alene har haft fokus på at retfærdiggøre et projekt, som et flertal i Folketinget besluttede i 2012 uden hensyn til, at der i dansk lovgivning er krav om, at der forud for beslutningen gennemføres en objektiv og saglig VVM procedure, der indbefatter en reel inddragelse af offentligheden og undersøgelser af alternativer og afværgeforanstaltninger.

Siden 2012 har staten arbejdet for at få etableret en havmøllepark ud for Holmslands Klit fra Hvide Sande i syd til Hourvig nord for Søndervig. Vi har som rigtig mange berørte borgere med sommerhuse på Holmslands Klit, faste beboere tillige med mange erhvervsdrivende indenfor turistbranchen fulgt den proces, der har fundet sted siden et energipolitisk flertal i Folketinget i efteråret 2012 traf beslutning om de kystnære havmøller.

Vi er nu nået dertil, hvor et flertal i Folketinget har besluttet, at havmøllepark Vesterhav Syd skal etableres til trods for manglende lokalopbakning og til trods for en meget tvivlsom formel VVM proces. Vattenfall har fået overdraget opgaven. Energistyrelsen har sammen med Naturstyrelsen godkendt den foreliggende VVM redegørelse og givet etableringstilladelse til projektet.

Tusindvis af sommerhusejere, faste beboere og erhvervsdrivende er berørt af havmølleplanerne, der vil ødelægge det største aktiv for området: Det uberørte kystlandskab med det frie udsyn over havet.

Der er mulighed for at søge erstatning for værditab på ens ejendom som følge af møllerne. For langt de fleste er dette en ringe trøst: havmøllerne ødelægger uerstattelige værdier for vores område. Derfor har rigtig mange indgivet klage til Energiklagenævnet over tilladelsen til at etablere havmølleparken.

Vi er nu på det seneste blevet gjort opmærksomme på, at man tilsyneladende ikke kan få sin klage behandlet i Energiklagenævnet, med mindre man har en ”væsentlig og individuel” interesse i sagen. Ifølge Energistyrelsens fortolkning af lovgivningen indebærer dette (sagt med lægmands ord), at når naboen og alle andre på Holmslands Klit også er berørt på lignende måde af projektet har ingen en ”væsentlig og individuel interesse”, der gør det muligt at få behandlet deres klage af Energiklagenævnet.

For at gøre det endnu mere grotesk: Efter Energistyrelsens opfattelse er den eneste, der er ”væsentlig og individuel” berørt Vattenfall! Firmaet har frivilligt afgivet et tilbud på nærmere angivne betingelser. Udsagnet fra Energistyrelsen er fuldstændigt uden nogen logik og stærkt krænkende på os berørte borgere.

Forsøget på at begrænse borgere og virksomheders klageadgang har vakt stor uro og forundring blandt de berørte borgere. Hvis lovgivningen kan fortolkes og bruges på denne måde, er retssikkerheden alvorligt truet, når man ikke har mulighed for at få en uafhængig klageinstans til at vurdere, om de statslige myndigheder, der på statens vegne har haft ansvaret for både proces og indhold tillige med den formelle beslutningskompetence på statens vegne, har handlet korrekt!

Hvis udfaldet af klagesagsbehandlingen måtte blive, at vi ikke får mulighed for at få behandlet vores klager af Energiklagenævnet, føler vi, at det er et ganske alvorligt retssikkerhedsmæssigt problem.

Kystnære havmøller er et nyt begreb, hvor Vesterhav Syd (og Vesterhav Nord) er de første projekter, der gennemføres efter dette koncept. Man har valgt at etablere de kystnære havmøller ved at bruge en lovgivning (lov om vedvarende energi), som oprindeligt er rettet mod mindre grupper af landmøller, hvor kun en mindre kreds berøres af et lokalt og velafgrænset projekt. For Vesterhav Syd er tusindvis af borgere berørt af projektet. Hvis Energistyrelsens fortolkning lovgivningen og dertil knyttet praksis er korrekt er lovgivningen utilstrækkelig. Det er ikke en rimelig måde at behandle de berørte borgere på!

Vi har lavet et kort resumé af hele sagsforløbet, der kort beskriver proces (og mangler for denne), ligesom foreningens indgivne klage til Energiklagenævnet vedlægges for supplerende oplysninger og det grundlag, som vi ønsker vores klage behandlet på.

Vi vil bede Ombudsmanden om at vurdere, om det er i overensstemmelse med grundlæggende demokratiske og retssikkerhedsmæssige traditioner her i landet, at staten kører en proces som beskrevet, herunder afskærer de tusindvis af berørte borgere for at få den uafhængige klageinstans Energiklagenævnet til at vurdere om de statslige myndigheder håndtering og beslutninger i sagen efterlever gældende lovgivning og god forvaltningsskik.

Venlig hilsen

Thue Amstrup-Jørgensen
Birkhøjen 52, 8382 Hinnerup

På vegne af:

Foreningen StopVesterhavSyd
Preben Greibe tlf.: 23717884 email: greibe@mail.tele.dk

Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit
Thue Amstrup-Jørgensen – tlf.:23734760 – email.: tajconsult@mail.dk

Søndervig Beboerforening
Ellen Marie Vestergaard – tlf.: 22733858 – email.: emvestergaard@os.dk

Feriehusudlejningsbureauer i Søndervig
Kartsen Fyhn tlf.: 20324695 - email.: karsten.fyhn@danwest.dk

Bilag

- 1) Resumé over sagsforløb inkl. Vattenfall og Energistyrelsens information i dagblade m.m.
- 2) Klage indgivet den 24. januar 2017 af Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmslands Klit – samt kopi af mail fra Energiklagenævnet.

Kopi: Energi-, Forsynings- og Klimaminister Lars Chr. Lilleholt

Bilag 1:

Havmøllepark Vesterhav Syd

Resumé over sagsforløb

Efteråret 2012

Et flertal i Folketinget beslutter, at der skal etableres kystnære havmøller. Der udpeges 6 kystnære lokaliteter, herunder Vesterhav Syd ud for Holmslands Klit. Udpegningen sker efter en høring af statslige myndigheder og de berørte kommuner, herunder Ringkøbing-Skjern kommune. Kommunen undlader bevist at videreformidle den meget store lokale modstand, der allerede dengang blev gjort bekendt overfor kommunen. Folketingsflertallets beslutning i 2012 baserer sig på et forkert grundlag, da der aldrig har været lokal opbakning, som fremført af kommunen. Borgere og virksomheder, der kan blive økonomisk berørt af de kystnære havmøller inddrages overhovedet ikke forud for beslutningen i Folketinget.

Januar 2014

Staten (ved Naturstyrelsen og Energistyrelsen) igangsætter den lovbestemte VVM procedure ved offentliggørelse af oplægget: ”Indkaldelse af ideer og forslag, VVM for Vesterhav Syd Havmøllepark”. Af oplægget fremgår, at områdefrænsningen for Havmøllepark Vesterhav Syd ikke er til diskussion, da placeringen er besluttet af et energipolitisk flertal i Folketinget.

Under høringen af oplægget fremkommer mange med forslag om at rykke møllerne længere ud på havet for at undgå de visuelle gener. Dette afviser de statslige myndigheder med henvisning til Folketingsflertallets beslutning.

Maj 2015

De statslige myndigheder offentliggør nu VVM redegørelsen for både hav- og landdelen af Vesterhav Syd. Igen præciseres, at områdefrænsningen ligger fast, som besluttet af Folketingsflertallet i 2012. VVM redegørelsen er meget klar på de visuelle konsekvenser af den kystnære placering: Således anføres bl.a.: ”De bærende træk i klitlandskabet vurderes ikke forenelige med store tekniske anlæg, særligt på grund af det småkuperede terræn og klithedens rumlige afgrænsning mod kysten, som de høje klitter skaber” og senere: ”som forholdsmæssigt meget store elementer (= store havmøller) må forventes at få en meget dominerende og visuelt forstyrrende indflydelse på”. Uanset disse meget alvorlige konsekvenser undlader man at beskrive alternativer samt mulige afværgeforanstaltninger til at reducere de visuelle ødelæggelser af det værdifulde kystlandskab.

VVM redegørelsen efterlader det indtryk, at man alene søger at understøtte Folketingsflertallets beslutning om det udpegede område. Dette gælder også for de samfundsøkonomiske konsekvenser, hvor man bygger konklusionerne på enkeltstående udtalelser og ikke objektive uafhængige undersøgelser og kilder.

November 2015

De statslige myndigheder offentliggør deres vurdering af de mange indsigelser, der er fremkommet under høringen af VVM redegørelsen. Der er tale om en total afvisning af indsigelserne mod den kystnære placering – uanset de meget alvorlige og ødelæggende konsekvenser for kystområdet. Begrundelsen for at afvise klagerne: Et flertal i Folketinget har besluttet placeringen!

September 2016

Efter afholdt udbudsrunde vinder Vattenfall retten til at opsætte i alt 350 megawatt havmøller i Vesterhav Syd og Vesterhav Nord. Vattenfall offentliggør, hvordan firmaet har tænkt sig

projektudformningen, herunder at møllerne i Vesterhav Syd placeres tættest muligt på land indenfor det udpegede projektområde i VVM redegørelsen og udstrækkes over hele den 15 km lange projektstrækning. Ved at koncentrere møllerne kunne de visuelle ødelæggelser begrænses, men det ønsker Vattenfall ikke.

December 2016

Energistyrelsen giver etableringstilladelse til Vattenfall baseret på firmaets foreløbige og skitse-mæssige offentliggjorte projektudformning, da et detailprojekt endnu ikke foreligger. Energistyrelsen accepterer derved i princippet, at Vattenfall får lov til at sprede deres projekt, så det bliver til størst mulig gene på den 15 km lange kyststrækning, frem for at koncentrere møllerne i overensstemmelse med VVM redegørelsen, hvor der bl.a. er anført: ”Havmøllerne skal opstilles i et letopfatteligt geometrisk mønster og optræde i landskabet som en velafgrænset gruppe”. Endvidere anføres: ”Desuden bør der tilstræbes en placering så langt fra kysten som muligt.”

Januar 2017

Sammen med mange andre indgiver bl.a. Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmslands Klit klage til Energiklagenævnet med grundlag i klagebestemmelser i Lov om vedvarende energi. Klagen fra Sammenslutningen samt de andre indgivne klager omhandler bl.a. følgende væsentlige forhold:

- 1) Energistyrelsens etableringstilladelse beskriver ikke, hvordan Vattenfalls projekt konkret vil tage sig ud. Der foreligger bl.a. kun ufuldstændige visualiseringer.
- 2) Vattenfalls projekt er ikke i overensstemmelse med VVM redegørelsens forudsætninger om at møllerne skal placeres i en velafgrænset gruppe.
- 3) Den til grund for etableringstilladelsen foreliggende VVM redegørelse opfylder ikke de krav til indhold, som fremgår af gældende lovgivning, herunder inddragelse af offentligheden, beskrivelse af alternativer og afværgeforanstaltninger.

Februar 2017

Vattenfall og Energinet.dk indkalder til møde mandag den 6. februar 2017 kl. 19.00 i Kloster. Formålet er at orientere om projektet og mulighederne for at få erstatning efter værditabsordningen. Indvarslingen til mødet sker alene i den lokale ugeavis, selv om det er klart for enhver, at de tusindvis af berørte sommerhusejere har bopæl over hele landet. Vi føler, at det er udtryk for dårlig behandling af de berørte borgere med den utilstrækkelige indvarsling, ligesom mødets afholdelse en mandag aften opfattes som en provokation af de berørte – frem for i en weekend, hvor sommerhusejere havde bedre mulighed for at være til stede.

På mødet fremlægger Vattenfall nogle utilstrækkelige visualiseringer af deres projekt. Vattenfall ønsker ej heller at fremlægge visualiseringer af deres projekt set fra baglandet, så grundejerne kunne få et billede af, hvordan det vil påvirke deres ejendom. Der er selvfølgelig ingen grund til for Vattenfall at få udbredt budskabet om mulighederne for erstatning, da det er Vattenfall, som skal betale erstatningerne! Vi synes, det er uanstændigt, at Energi.dk som ansvarlig for fastlæggelsen af mødet, accepterer Vattenfalls håndtering af mødet og den utilstrækkelige fremlæggelse af projektet.

Fra Energiklagenævnet modtager alle klagere medio februar en anmodning om at få oplysninger om, ”hvorvidt I er væsentlig og individuelt berørt”. Baggrunden herfor er, at Energistyrelsen har den opfattelse, at kun Vattenfall har en væsentlig og individuel interesse i sagen. Alle andre har således ikke en væsentlig og individuel interesse, da flere tusinde grundejere og mange virksomheder jo er berørt af den samme beslutning om Vesterhav Syd projektet. Ingen skiller sig således efter Energistyrelsens opfattelse ud fra de andre! (rundt beskrevet i lægmands sprog).